

กัณฑ์ที่ ๒๓ 1 ทานวัตถุ-ฉากหลัง

วันอังคารที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๙๙

อิทานา ตสฺส ภควโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส

ปรินิพพานโต ปัญญาเย เอภฺนุสตุตฺตรจตุสตาธิกานิ

เทวสวจณฺรสหฺสสานิ อติกฺกนฺตานิ ปจฺจุปนฺรกาลวเสน

จิตฺตมาตสฺส ตติยํ ทินฺนํ วารวเสน ปน

ภุมฺมาโร โหติ เอวํ ตสฺส ภควโตปรินิพพานา

สาสนายูกาลคณฺนา สลฺลภฺเขตฺตพฺพา สกฺกจฺจํ ธมฺมิโส ตพฺโพติฯ

ศุภมัสฺสํ พระพุทธศาสนาญาณกาล จำเดิมแต่ปรินิพพาน แห่งองค์พระสมเด็จพระผู้มีพระภาค อรหันต
สัมมาสัมพุทธเจ้านั้น บัดนี้ล่วงแล้วได้ ๒๕๙๙ พรรษา ปัจจุบันสมัยเมษายนมา สุธรินที่ ๓ อังคาร
กาลของพุทธปรินิพพานอันกำหนดนับ ด้วยประการฉะนี้ เบื้องหน้าแต่นี้จึงตั้งสมณาทาระจิต ตามคำ
ภาษิต ดังจะแสดงต่อไปนี้เกิดเทอญ

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส(๓ ทน)

อนนํ ปานํ วตฺถํ ยานํ มาลา คนฺธํ วิเลปนํ

เสยฺยยาวสุถํ ปทีเปยฺยํ ทานวตฺถุ อิมํ ทส

อนฺนโท พลโท โหติ วตฺถุโท โหติ วณฺณโท

ยานโท สุขโท โหติ ทิปโท โหติ จักขุโท

มฺนาปทายี ลภเต มฺนาปํ อคฺคสฺส ทาตา ลภเต ปฺนคฺคํ

สรสฺส ทาตา วรลาภิ โหติ เสฏฺฐนุทโท เสฏฺฐมฺเปติ ฐานํ

อคฺคทายี วรทายี เสฏฺฐทายี จ โย นโร

ทิชฺชาเย ยสฺวา โหติ ยตฺถ ยตฺถูปปชฺชตีติ

เอเตน สจฺจวชฺเชน สุวตฺถิ โหตุ สพฺพทา

อาโรคฺยสุขญฺเจว กุสลญฺจ อนามยํ

สิทฺถมตฺถุ สิทฺถมตฺถุ สิทฺถมตฺถุ อิหํ ผลํ

เอตสฺมี รตนตฺตยสฺมี สมฺปสาทนเจตโสติ

ณ บัดนี้อาตมภาพจะได้แสดงธรรมิกถา เป็นจาริตประเพณีสืบมา แต่ไหนแต่ไรไป พระพุทธเจ้าจะอุบัติ
ตรัสขึ้นในโลก ก็มีทานวัตถุการให้ซึ่งกันและกันอยู่ พระพุทธเจ้าจะไม่อุบัติเกิดขึ้นในโลก ทานวัตถุก็มี
การให้กันอยู่ แต่ว่าทานบัญญัติไว้เป็นทานวัตถุ วัตถุ ๑๐ ประการ

ทานการให้จำเป็นที่เดียว ต้องสงเคราะห์อนุเคราะห์ซึ่งกันและกัน โลกซึ่งเป็นอยู่ได้นี้เริ่มต้นที่เดียว
ตระกูลต้องให้ทานในกันและกัน ถ้าไม่ให้ทานในกันและกันละก็ ตระกูลอยู่ไม่ได้ แม้แต่พระมหา

กษัตริย์ปกครองประเทศ ต้องให้ทานในกันและกัน ไม่ให้ทานในกันและกันละก็ ปกครองประเทศอยู่ไม่ได้ ยิ่งให้ต้องให้หนัก พระมหากษัตริย์ต้องให้หนัก ให้ข้าราชการบริพารน้อยใหญ่ ต้องให้หนัก เพราะการปกครองใหญ่ กว้าง ต้องให้มากออกไป ผู้ปกครองตระกูลน้อย ตระกูลใหญ่ก็ต้องให้หนักขึ้นไป ตระกูลน้อยก็ต้องให้ไปตามส่วน ถ้าให้มากเท่าไรตระกูลนั้นก็ต้องยิ่งใหญ่ขึ้นไป การให้เป็นข้อสำคัญนัก ไม่ใช่เป็นของพอดีพอร้าย ให้พิจารณาเหตุเกิด เราเกิดมาเป็นหญิงเป็นชาย เมื่อเกิดมาจากตระกูลพ่อแม่ เมื่อพ่อแม่ไม่ให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดเลย ลูกหญิงลูกชายนั้นจะนับถือกันแค่ไหนถือไกลมากทีเดียว ถือไกลมากทีเดียว

หรือไม่เช่นนั้น ถ้าว่ามีสมบัติมากๆ ก็จะหาเรื่องใส่เอา พ่อแม่ก็จะนอนตาย แต่ถึงเวลาตายเห็นจะล้มตาดตาย ไม่ล้มตาดตาย สมบัติมากมายอย่างนี้ ว่าต่างๆ นานา เพื่อจะแคะไคล้ หาเรื่องอุบายเสียดสีต่างๆ เพราะไม่ได้สมบัติ เขาไม่ให้ นี่ลูกหญิงลูกชายกับพ่อแม่ถึงขนาดนี้

คนอื่นละ คนอื่นเมื่อไม่สงเคราะห์ไม่อนุเคราะห์ ก็ไม่อยู่ด้วยทีเดียว หลีกเลี้ยงทีเดียว นี่การให้จำเป็นนะ ไม่ใช่เป็นของไม่จำเป็น จำเป็นที่เดียว

ท่านถึงวางตำรับตำราไว้ พระพุทธเจ้าได้อุบัติตรัสเกิดขึ้นในโลก เมื่อก่อนท่านอยู่องค์เดียว ท่านก็แสวงหาอาหารบิณฑบาตจำเพาะ ได้บ้างไม่ได้บ้างก็ตามกาล ท่านพอจะอดทนได้

เมื่อมีผู้เลื่อมใสติดตามท่านไปอีก ตั้งแต่ท่านออกแล้ว ปัญจวัคคีย์ก็ติดตามท่านไปทั้ง ๕ รูปด้วยกัน แต่ว่าท่านเหล่านี้เลี้ยงตัวได้ทั้งนั้น เลี้ยงตัวได้ทั้งนั้นติดตามไป ดูแลท่าน นั้นตอนนั้นท่านยังไม่สำเร็จ

แล้วท่านปัญจวัคคีย์มาแยกท่านเสีย ท่านทำทุกกรกรรม จนสำเร็จพระสัมมาสัมโพธิญาณ ภายใต้นคริมหาโพธิ์แต่ลำพังพระองค์เดียว มารมาจัญ มารก็สงบไป ได้บรรลุพระโพธิญาณ ภายใต้นคริมหาโพธิ์นั้น และต่อจากนั้นท่านได้ออกโปรดสรรพสัตว์ทั้งหลาย ตั้งต้นแต่พระปัญจวัคคีย์ แสวงหาปัญจวัคคีย์ ให้ปัญจวัคคีย์ได้บรรลุมรรคผล อัญญาโกณฑัญญะ ภัททิยะ วัปปะ มหานานะ จนถึงพระอัสสชิทั้ง ๕ ได้บรรลุมรรคผลเหมือนท่านขึ้นแล้ว เพราะท่านเหล่านั้นชานาญในเรื่อง อดมาแล้ว ท่านไม่ค่อยห้วงใยมากนัก

ต่อไปท่านก็ประกาศศาสนา และไปโปรดพระยส ๕๕ ได้สำเร็จมรรคผลแล้ว ก็ส่งไปประกาศศาสนาไม่ชำระยกกัน เพื่อให้พุทธศาสนากว้างขวางออกไปและท่านได้เอาใจใส่ ผู้ที่เข้ามาบวชอยู่กับพวกท่าน พระราชากุมาร ๓๐ นั้นก็เป็นราชากุมารที่คงแก่เรียน ผ่านมหาวิทยาลัยมาแล้วทั้งนั้น เลี้ยงตัวกันได้ไม่ต้องห้วงใยนัก

ไปโปรดพวกขฎฐิ ๑๐๐๓ รูป ให้ได้สำเร็จมรรคผล แล้วท่านก็ออกเที่ยวไปเรื่อย ในเมืองราชคฤห์พันสามรูปนั้นสืบไป ไปโปรดชาวเมืองราชคฤห์ ๑๒ นหุต ได้สำเร็จมรรคผล ๑๑ นหุต เหลืออีก หนึ่งนหุต ที่ตั้งอยู่ในไตรสรณคมน์

คราวนี้ท่านก็ต้องอุปการะมากมายจริง ต้องเป็นประมุขนำบิณฑบาต จากพลเมืองทั้งหลายเหล่านั้น เพื่อจะให้ภิกษุบริษัทบวชเข้ามาในตอนหลังๆ จะได้เลี้ยงตัวได้เหมือนท่าน ท่านก็เอาพระทัยใส่อย่างนี้ ไม่ได้ทอดธุระเลย ปุพพินเหปนทปาดัง แสงหาอาหารบิณฑบาตเลี้ยง ให้เลี้ยงตัวอยู่ได้ศาสนาจะได้ดำรงอยู่คู่กันไป สันสอนกันไปทีเดียว

แต่ว่าถึงสั่งสอนเกิดจากข้อหนึ่งข้อใด ก็ต้องเอาพระทัยใส่ในเรื่อง ทานการให้ ถ้าไม่ให้ทานก็ไม่สำเร็จ ประโยชน์อีกเหมือนกัน นี่เป็นเงื่อนไขสำคัญ

เมื่อรู้จักเงื่อนไขสำคัญอันนี้แหละก็ คนมีปัญญาจะเป็นคนชั้นสูงชั้นใหญ่ เพียงเท่าใดก็ได้ ถ้ารู้จักทาน การให้

ถ้ารู้จักทานการให้จะเป็นคนสูงคนใหญ่เพียงเท่าใด ก็เป็นได้ อุตสาหให้ อุตสาหบำรุงไป อุตสาหหล่อเลี้ยงไป ถ้าว่าคนไม่มีสติปัญญาหล่อเลี้ยงได้ไม่เท่าไรนัก ให้เขาเป็นอยู่ของเขาไป ถ้าคนโง่ ต้องหนักหน้อยหนัก นี่แหละการให้นี้เรียกว่าเป็นประเพณีของคนมีปัญญา ไม่ใช่เป็นประเพณีของคนโง่ คนมีปัญญาอยู่ในสถานที่ใด หญิงก็ดี ชายก็ดี เป็นใหญ่ในที่นั้น เพราะทานการให้ สงเคราะห์ อนุเคราะห์ เขาอยู่เสมอไป ใหญ่ในที่นั้นไม่ต้องสงสัยคนมีปัญญา

ถ้าคนโง่ ไม่มีปัญญาอยู่ในที่ไหนจมนิดอยู่ในที่นั้น ไม่ให้ใคร มีอะไรให้ไม่ได้ กลัวจะหมดกลัวจะสิ้น กลัวจะเปลืองไป ให้เป็นหมดเป็นสิ้นเป็นเปลืองไป ให้ไม่ได้ ให้ไปเล็กไปน้อย กลัวจะหมดจะสิ้นเปลืองไปเสียแล้ว

หนักเข้าต้องอยู่คนเดียว อยู่คนเดียวเจ็บไข้ได้ป่วย ไม่มีใครเยี่ยมไปเยียนเลย เพราะอะไร? ไม่มีอำมิส เครื่องหล่อเลย ไม่มีอาหารรางวัลอะไรสักนิดหนึ่ง เขาไม่เยี่ยม

นี่คนโง่เป็นอย่างนี้ ฆ่าตัวเองทั้งเป็น

คนฉลาดเลี้ยงตัวเอง สร้างตัวเองทั้งเป็น ส่งเสริมตัวเองทั้งเป็น นี่คนฉลาด

เพราะฉะนั้น นักปราชญ์จึงได้วางตำรับตำราไว้

อนุนัน ปานัน วตถัน ยานัน มาลา คนถัน วิเลปนัน

เสยยาวสุถัน ปทีเปยยุย ทานวตถุ อิเม ทส

ทานวตถุ อันว่าทานวัตถุทั้งหลาย อิเมเหล่านี้ ทส ๑๐ ทานวัตถุทั้งหลายเหล่านี้ ๑๐ ประการ

อันนัง ให้ข้าว

ปานัง ให้น้ำ

วัตถัง ให้ผ้าสำหรับนุ่งห่มใช้สอย

ยานัง ให้เครื่องอุปการะแก่เครื่องไปมา ให้นานให้ค่าโดยสาร ให้นาน ให้ค่าโดยสาร ตกรถ ถ้ามีก็ให้ มีก็ให้

มาลา ให้ระเบียบดอกไม้

คันธัง ให้ของหอม

วิเลปนัง ให้เครื่องลูบไล้

ไสยยาวีสถัง ให้ที่นอน และที่พักอาศัย ที่อยู่เป็นสุขเบิกบานสำราญใจ

ปทีไปยยัง ตามประทีปในที่มืด เพื่อให้เห็นหนทางสว่าง

๑๐ อย่างนี้เรียกว่า ทานวัตถุ คิดดูซิว่า

เราให้อาหาร เราให้อาหารเขารับประทาน ให้มากก็ได้รับความสุขมาก ให้น้อยคนเขาก็ได้รับสุขน้อย แล้วแต่จะให้ ให้ข้าว ให้ชิ้นที่ไหนเป็นกษัตริย์ในที่นั้น ไม่ใช่บ่อย เรียกว่า อันนัง

ปานัง ให้น้ำ เราไม่มีน้ำใช้ เขาเอาน้ำมาให้ก็ดี หรือเวลาเราต้องการเขาเอามาให้ก็ดี หรือให้น้ำเป็นแท่งค้ำๆ เป็นจ๊กๆ เป็นถังกๆ ก็ได้ เขาก็มีอุปการะคุณแก่เราเพียงแค่นั้น เราต้องเอื้อเพื่อเผื่อแผ่เขาอยู่เหมือนกัน เขาให้น้ำ

วัตถัง ให้ผ้าสำหรับนุ่งห่มใช้สอยต่างๆ นี้เราจะขอบพระเดชพระคุณท่านเท่าไร ให้ผ้า

ยานัง เราจะไปในทางเหนือทางใต้เวลานี้เรารู้สึกทีเดียว ให้ค่ารถค่าเรือเป็นข้อสำคัญนัก ต่อทำต่อมือให้ทีเดียว ต่อหนทางให้ทีเดียว ใครจะให้อุปการะก็ตาม ไปมารถรา หรือยวดยานพาหนะใดๆ เหล่านี้เรียก ยานัง ทั้งนั้น พอให้ก็เป็นพระเดชพระคุณ

มาลา ให้ระเบียบดอกไม้ ระเบียบดอกไม้ ดูไม่สุขเท่าไรนัก ให้ระเบียบดอกไม้ หรือจะให้ระเบียบดอกไม้ สำหรับหอม หรือไม่หอม มีกลิ่นหรือไม่มีกลิ่น นั่นแหละให้ดอกไม้

ก็คิดดูซิ ในเวลาเราต้องการดอกไม้ เขาให้ เราจะขอบพระเดชพระคุณเพียงแค่นั้น เวลาเราต้องการถ้าไม่ต้องการดูก็อย่างจั้นแหละ เวลาต้องการก็ว่าดี นั่นมาลา

คันธัง ให้ของหอมนี้แหละเป็นที่ชอบใจละ เข้ามาใกล้ก็ชื่นอกชื่นใจ สบายอกสบายใจขอบพระเดชพระคุณท่านมากทีเดียว เรียกว่าคันธัง

วิเลปนัง เครื่องลูบไล้ เครื่องลูบไล้สำหรับร้อน เมื่อลูบเข้าแล้วก็เย็นกายสบายใจ เย็นหมดทั้งร่างกาย เขาเรียกว่าเครื่องลูบไล้ ของน้อยไม่ใช่มากนัก เขาเรียกว่า เครื่องลูบไล้ ให้เกิดชื่นอกชื่นใจ เย็นกาย ให้เกิดเย็นชื่น ให้เกิดเย็นใจ เขาเรียกว่าเครื่องลูบไล้

เครื่องลูบไล้อย่างจั้น เขาเล่นละครจั้น เล่นจิ้งเขาเอาสีไปไล้หน้า หรือเครื่องไล้เขามี แต่งให้เป็นรูปซิ้งซ้งซึ้ง หรือให้เป็นรูปแปลกประหลาดลงตาซึ้ง นั่นก็เป็นเครื่องลูบไล้เหมือนกัน แต่นั่นหน้าซึ้งไม่ใช่ บางแต่ว่าสิ่งเหล่านี้ เมื่อเขาต้องการใครเอาไปให้ เขาก็ขอบพระเดชพระคุณมากมายทีเดียว

ไสยยาวีสถัง เสยฺยา ที่นอน วสุถ์ ที่นอนที่อยู่ พักพาอาศัยตลอดทั้งชาติ ชั่วคราวก็ดี หรืออาสนะ สำหรับนั่งพักพาอาศัยก็ดี เหล่านี้ใครให้ก็เป็นอันชอบใจมากทีเดียว เสยฺยาวสุถ์ นี้

ไปที่ไปยัง ที่มีดตามประทีปไปให้ เราไปเห็นเช่นนั้น แต่ว่าเขาให้เรา เราก็ต้องรักใคร่เขาทีเดียว เรียกว่านับถือเขาทีเดียว ไม่ใช่เขานับถือเรา

อย่างนี้ต้องจำเป็นตำรับตำราไว้ อยู่ในโลกต้องประพุดิอย่างนี้

ถ้าว่าหญิงก็ดี ชายก็ดี ประพุดิอย่างนี้แล้ว

หญิงคนนั้นชายคนนั้นแหละจะได้ชื่อว่า เป็นที่พึ่งของตน จะได้ชื่อว่าเป็นแม่ของตน

ถ้าเป็นชายก็เป็นพ่อของตน ผู้ให้นั้นแหละเป็นแม่เป็นพ่อทีเดียว เหมือนกับพ่อแม่ให้ลูก คนอื่นให้ไม่ได้ ให้ได้แต่ลูก ลูกก็เรียกพ่อเรียกแม่ คนอื่นเขาก็ไม่เรียกพ่อเรียกแม่

ถ้าให้ได้ เหมือนลูกนั้นเหมือนลูกหมดทุกคน คนอื่นก็เรียกพ่อแม่เหมือนลูกทุกๆ คน นั้นแหละการให้ สูงอย่างนี้ ให้ถึงกับเป็นพ่อเป็นแม่

เพราะฉะนั้น การให้เป็นตัวสำคัญ ทั้ง ๑๐ อย่างนี้แหละ จำไว้เป็นตำรับตำรา เราเป็นมนุษย์ยังไม่ถึง ชาติที่สุดแล้วต้องให้ ถ้าไม่ให้แล้ว ไปในภพภาคข้างหน้ามันกันดาร ไม่สมบุญด้วยเครื่องกินเครื่องใช้ มันขาดตกบกพร่อง

ถ้าว่าให้อยู่เนื่องนิตย์อัตราแล้ว ไม่ขาดตกบกพร่อง ไม่ทุกข์ไม่ยาก ในระหว่างนั้นๆ พอใช้พอสอยทีเดียว

เพราะการให้เป็นตัวสำคัญ ท่านจึงได้วางเป็นตำรับตำราเป็นแบบแผนไว้ว่า

อนุนโท พลโท โหติ อนุนโท พลโท โหติ ข้าวต้มข้าวสวย ผู้ให้ข้าวสวย หรือข้าวต้มก็ช่าง ของอื่นมี

ผู้ให้ข้าว ได้ชื่อว่าให้กำลัง อนุนโท พลโท โหติ ผู้ให้ข้าวได้ชื่อว่าให้กำลัง แต่ว่าในที่นี้ท่านบอกให้กำลัง อย่างเดียว

ในที่อื่นให้ข้าวอย่างเดียว ให้โภชนาหารอย่างเดียวได้ชื่อว่า ให้อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ที่เดียว

ให้กำลังด้วย ให้ปัญญา ให้ความสุขด้วย ให้ความสวดยความงามด้วย ให้อายุด้วย ๕ อย่าง ให้ข้าว อย่างเดียว

แต่ในที่นี้ท่านวางหลักไว้ว่า ผู้ให้ข้าวได้ชื่อว่าให้กำลัง อนุนโท พลโท โหติ

วตุถโท โหติ วรรณโท ผู้ให้ผ้าสำหรับนุ่งห่มใช้สอยเหล่านั้น ได้ชื่อว่าให้ความสวดยงาม ได้ชื่อว่าให้ ความสวดยงาม ให้ผ้าสำหรับนุ่งห่มใช้สอยต่างๆ นั้นนะ ได้ชื่อว่าให้ความสวดยงาม เกิดชาติใดภพใด ใ้ความสวดยงามจะต้องติดตัวไปในชาติหน้า เพราะตัวสร้างความสวดยงามของตัวไว้

ผู้ให้ข้าวได้ชื่อว่าให้กำลัง เราเอาอาหารให้แล้ว เกิดชาติใดภพใดตัวจะต้องมีกำลังไม่ขาดตกบกพร่องตลอดชาติ ทุกชาติไป นับชาติไม่ไหว เพราะตัวได้สร้างกำลังของตัวเองแล้ว จะต้องสร้างไว้แบบนี้

ยานโท สุขโท โหติ ผู้ให้ยานเครื่องอุปการะแก่การไปมา หรือค่าอุปกรณ์การรถ ค่าเรือ ให้สำเร็จแก่การไปมาได้ ผู้นั้นได้ชื่อว่าให้ความสุขแท้ๆ ยานโท สุขโท โหติ ผู้ให้ยาน ได้ชื่อว่า ให้ความสุขให้เขาไปรถไปเรือได้ เราก็ได้รับความสุขเท่านั้น เมื่อตัวสร้างความสุขของตัวเองเช่นนี้แล้ว ภพชาติต่อๆ ไป ความสุขต้องอยู่กับตัว ในเรื่องยาน ตัวไม่ขาดตกบกพร่องแล้ว ชาติต่อๆ ไปต้องมีใช้ทุกขณะทุกเมื่อไป เพราะตัวได้สะสมบารมีในเรื่องยานของตัวเอง นี้ได้ชื่อว่า ยานโท สุขโท โหติ

ทีปโท โหติ จักขุโท ทีปโท โหติ จักขุโท ผู้ให้ประทีป ให้ประทีป คือให้ไฟนั่นเอง ผู้ให้ประทีปได้ชื่อว่า ให้นัยันตา ให้ความเห็น

ก็จริงละ ในเมื่อมีดวง เขาจุดประทีปตามไปให้ ก็เดินเห็นทางได้สะดวก ได้ชื่อว่าให้ดวงตา

ถ้ามีดวงอยู่เช่นนั้นละก็ไม่เห็นอะไร มีนัยันตาก็เหมือนไม่มีนัยันตา เมื่อสว่างขึ้นเช่นนั้น ก็ได้ชื่อว่า มีนัยันตาขึ้น ทีนี้ได้ชื่อว่าให้นัยันตา ผู้ให้ประทีปได้ชื่อว่าให้นัยันตา ทีปโท โหติ จักขุโท เป็นผู้ให้ประทีป ได้ชื่อว่าให้ความเห็น หรือให้นัยันตา

นี่เป็นหลักสำคัญ เกิดชาติใดภพใด นัยันตาของตัวเองมันไม่ต้องรักษาโรคหรือทุกชาติ ทุกภพไป เพราะตัวให้นัยันตา สร้างนัยันตาของตัวเองไว้ซะแล้ว สมบูรณ์บริบูรณ์นับขาคินับภพนับชาติไม่ถ้วน

เพราะสร้างนัยันตาของตัวเองเป็นอันดีไว้แล้ว นี่ในบาทพระคาถานี้แก้ไขในเรื่องการให้ แก้ไขเรื่องการให้ แก้ไขเรื่องการให้ ก็ไม่ใช่เท่านั้น ยังแก้ไขอีก บาทพระคาถาต่อไปว่า

มณาปทายี ลกเต มณาปี มณาปทายี ลกเต มณาปี

ผู้ให้ของดี ผู้ให้ของชอบใจ ย่อมได้ของชอบใจ

มณาปทายี ผู้ให้ของชอบใจ

ลกเต มณาปี ย่อมได้ของชอบใจ สิ่งใดมาถึงตัวแล้วชอบใจทั้งสิ้น เพราะตัวได้สั่งสมของชอบใจของตัวเองไว้

ถ้าให้ของที่ไม่นชอบใจ ก็ตรงกันข้ามได้ของที่ไม่นชอบใจ

ให้ของที่ชอบใจ ได้ของที่ชอบใจ

ตรงข้ามอย่างนี้ ให้อุตสาหกรรมที่พยายามที่จะให้สิ่งหนึ่งสิ่งใดต้องเป็นที่ชอบใจของตัวเอง ได้ชื่อว่า ให้ความสมหวังของตัวเองทุกภพทุกชาติ นับชาติไม่ถ้วนไว้ ต่อไปภาคหน้าเป็นของตัวเองแท้ๆ ที่ตัวให้มันชื่อว่า มณาปทายี ลกเต มณาปี

อคคสุส ทาตา ลกเต ปุนคัค ผู้ให้ของเลิศ อคคสุส ทาตา ลกเต ปุนคัค ให้ของเลิศ ย่อมได้ของเลิศ เลิศเพียงแค่นั้น ก็แล้วแต่วัตถุนั้นๆ แล้วกาละนั้นๆ แล้วแต่ประเทศนั้นๆ ที่เขานิยมวัตถุกัน

วรสุท ทาดา วรลาภ โหติ ใ้ของชอบใจ ย่อมได้ของชอบใจ สิ่งใดที่ชอบใจ ถ้าอยากจะได้ของที่
ชอบใจอยู่แล้วละก็ ใ้ทำของที่ชอบใจนั้นไว้ ใ้สร้างของที่ชอบใจของตัวเองไว้

บริจาคทานแก่ สมณพราหมณ์ วณิกก คนยากจก ขอทาน และคนอนาถา ใ้ของที่ชอบใจย่อมได้ของ
ที่ชอบใจอยู่เนื่องนิตย์อัตรา

จงอุทสาห์พยายามสั่งสมของตัวไว้เสีย เมื่อตัวมาประสบพบพุทธศาสนาแล้ว ต่อไปในภายหน้า เมื่อรู้
ข้อทั้งหลายเหล่านี้แล้ว ต้องสั่งสมของตัวเสีย ย่อมเป็นของตัวแท้ๆ ใครทำได้ของคนนั้น คนอื่นจะแย่ง
ชิงอย่างหนึ่งอย่างใดไม่ได้

เสฏฐนุโท เสฏฐมุเปติ ฐานํ ใ้ของดีได้ของดี เสฏฐนุโท เสฏฐมุเปติ ฐานํ ใ้ฐานะอันเลิศย่อมเข้าถึง
ซึ่งฐานะอันเลิศ ใ้ฐานะอันเลิศ ย่อมถึงซึ่งฐานะอันเลิศ

ฐานะอันเลิศนั้นเป็นไฉน? ที่เขาได้กันในบัดนี้ ฐานะอันเลิศเป็นชั้นๆ ขึ้นไป ในทางราชการเราก็เห็น มี
ยศถาบรรดาศักดิ์เป็นชั้นๆ ขึ้นไป นั้นเกิดจากผู้ให้ทั้งนั้น นั้นเกิดจากผู้ให้ทั้งนั้น

ถ้าไม่ให้ ก็ไม่ได้ เป็นหญิงก็ดี ชายก็ดี เราใ้อยู่ก็ต้องใ้ฐานะมัน ใ้ฐานะเป็นใหญ่ในหน้าที่การงาน
นั้นๆ ใ้มันเป็นหัวหน้าการงานขึ้น ใ้มันมีตำแหน่งหน้าที่การงานบ้างซิ ก็ได้ชื่อว่าใ้ฐานะอันเลิศ
เหมือนกันตลอดไป ก็ย่อมได้ประสบฐานะอันเลิศเหมือนกัน ไปตามกาล ตามส่วน

ถ้าแม้ว่าเป็นกษัตริย์ ฐานะอันเลิศเหล่านี้ท่านประทานได้ ตามความชอบจิตชอบใจของท่าน

หรือเป็นนายาก็ใ้ฐานะอันเลิศอย่างนี้ได้ เมื่อใ้ฐานะอันเลิศก็ย่อมประสบกับฐานะอันเลิศ

อคคทายี วรทายี เสฏฐทายี จโย นโร อคคทายี วรทายี เสฏฐทายี จ โย นโร คนใดใ้ของเลิศ ใ้
ของเป็นที่ชอบใจ ใ้ของประเสริฐ จะไปเกิดในที่เช่นใด จะไปเกิดในที่เช่นใด

ที่ขายู ยสวา โหติ ย่อมเป็นผู้มีอายุยืน มียศในที่นั้นๆ ไปเกิด

ยตุถ ยตุถูปปชชตีติ จะไปเกิดในที่ใดๆ

ที่ขายู ยสวา โหติ ย่อมเป็นผู้มีอายุยืน มียศในที่นั้นๆ นี้ส่วนเหล่านี้มีที่เกิดอย่างนี้

เอเตน สจฺจวชฺเชน ด้วยสัจจวาจาภาษิตนี้ เอเตน สจฺจวชฺเชน ด้วยสัจจวาจาภาษิตนี้

สุวตฺถิโหตุ สพุพพา ขอความสวัสดิ์จงมี และสุขอันเกิดจากความไม่มีโรค และอนามัยเป็นอันดี จงมีแก่
ท่านทั้งหลายในกาลทุกเมื่อ ด้วยสัจจวาจาภาษิตนี้ ขอความสวัสดิ์จงมี

สิทฺถมตฺถุ สิทฺถมตฺถุ สิทฺถมตฺถุ อิทํ ผล

เอตสฺมี รตนตฺตยสฺมี สมฺปสาทนเจตโส

ขอจิตอันเลื่อมใสในพระรัตนตรัยนี้ ขอผลแห่งจิตอันเลื่อมใสในพระรัตนตรัยนี้ จงเป็นผลสำเร็จ จงเป็น
ผลสำเร็จ จงเป็นผลสำเร็จทุกประการ ดังรับประทานวิสัยนามา ตามวาระพระบาลีคือความเป็นสยาม
ภาษา นี้เนื้อความของพระบาลีแท้ๆ ออกจากกระแสวาระพระบาลีไม่คลาดเคลื่อน ต่อแต่นี้จะ

อรรถาธิบายขยายความเป็นลำดับไปว่า

อนุนิ ปานัน วตถุ ยานัน มาลา คนุถ วิเลปนัน เสนุยาวสถัน ปทีเปยฺยํ ทานวตถุ อิมํ ทส

ทานวตถุ ๑๐ ประการนี้ วัตถุเป็นเครื่องให้ทานเรียกว่า ทานวตถุ วัตถุเป็นเครื่องให้ทาน ๑๐ ประการ เหล่านี้ เราก็อาศัยอยู่เสมอ

ข้าวเราก็อาศัย ก็ได้รับประทานกันเพราะว่าเป็นของมีค่า ไม่ใช่ของไม่มีค่า มีค่าหมดทั้งประเทศ ทุกประเทศไม่ว่าประเทศไหน นิยมกันนักเรื่องอาหารนี้ แต่ว่าอาหารบางประเทศทรมาน บางประเทศ ประณีต

นี่แล้วแต่ฉากหลังที่หล่อเลี้ยงประเทศนั้นๆ

ถ้าวิชาพยายามไม่ละเอียดย ก็ได้อาหารทรมานเกิดในประเทศของตัวเอง

ถ้าแม้ว่าฉากหลังมีกายละเอียดรักษาวินัยไว้ได้ดี ก็ได้ของประณีตหล่อเลี้ยงประเทศของตัวเอง ที่ตัวรักษา ฉากหลังนั้น เป็นตัวสำคัญ

ฉากหลังนี้เราต้องนับถือนะ ไม่ใช่เราไม่นับถือเมื่อไร

ฉากหลังนี้คือใคร?

อยากจะรู้ฉากหลัง นี่ติดตัวนี้ ให้เราเป็นอยู่นี้แหละ เราเป็นอยู่ก็ได้ ไม่เป็นอยู่ตายไปเสียก็ได้ฉากหลังนี้ ถ้าไม่มีละก็ มันก็เป็นอยู่ได้ซี้ มันจะตายได้ยังไง มีมีฉากหลัง

แต่ว่าผู้ปฏิบัติศาสนาทั้งภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ไม่ควรจะทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ตัวของตัวเสีย ควร จะรู้ชี้ตัวของตัว

รู้ชี้อย่างไรว่าตัวของตัวมีฉากหลัง

ให้ตัวเป็นอยู่ได้

ให้ตัวสูงก็ได้

ให้ตัวต่ำก็ได้

ให้ตัวอดก็ได้

ให้ตัวจนก็ได้

ให้ตัวมีก็ได้

อันนี้ฉากหลังมีนะ

แต่ว่าใครละเป็นฉากหลังนั้น

นี่ฉากหลังเป็นตัวสำคัญ ให้มนุษย์เป็นอยู่ หลงก็ดีขายก็ดี ให้เป็นคนชั้นสูงก็ได้

ให้เป็นคนประณีตก็ได้

ให้เป็นคนทีโหดที่เคารพที่บูชาที่สักการะเขาทั้งหมดก็ได้

ให้เขาติเตียนว่ากล่าวนินทาๆ ด่าแข่งก็ได้

ฉากหลังนี้ละเป็นตัวสำคัญนัก

ถ้ารู้จักฉากหลังละก็ ไปให้ถึง ไปเป็นกันเองกับฉากหลังเสีย

ถ้าว่าทำได้อย่างนี้ ตัวเองจะเบาใจเพียงแคไหน

เป็นมนุษย์คนหนึ่งๆ ถ้าไม่รู้จักฉากหลัง เข้าไม่ถึงฉากหลังแล้วละก็ ตัวเองจะหนักใจแคไหน จะไม่สะดวกในใจแคไหน

เพราะความเป็นอยู่ก็ไม่ใช่ของตัวเอง

ความดีความชั่วที่ตัวกระทำ กระทำเหล่านี้ไม่ใช่ของตัวเองทั้งนั้น

ทำชั่วเขาจะให้ความดีก็ได้

ทำดีเขาจะให้ความชั่วก็ได้ เพราะฉากหลังไม่เป็นของตัวเองนี่

วางใจไม่ได้ เมื่อวางใจไม่ได้ ก็ต้องลำบากใจอยู่ในขณะนี้

เมื่อเป็นเช่นนี้ ต้องเรียนให้รู้จักฉากหลัง รู้จักเป็นขั้นไปนะ

ฉากหลังนี้เป็นตัวสำคัญ มนุษย์นี้เป็นตัวฉากหน้าละ

มนุษย์หญิงชายที่มานั่งมาฟังเทศน์อยู่นี้ ฉากหลังมี ฉากหลังกระซิบอยู่ข้างในนั่นแหละ ให้เทศน์เรื่องนั้นเรื่องนี้ ให้พูดอย่างนั้นอย่างนี้ ผู้ฟังก็อยู่ข้างในเหมือนกัน

กายมนุษย์ก็นั่งไป ใจฉากหลังก็กระซิบไป ให้จำเท่านั้น จำเท่านี้ จำเท่าโน้น นักวิชาพวกนี้นี่อีกชุดหนึ่ง ฉากหลังเข้าไป ก็กายที่ผ่นออกไป ใจกายที่ผ่นนั้นเป็นฉากหลังละนะ

แล้วใจกายที่ผ่นนั้นแหละมีฉากหลังอีก มีกายทิพย์เป็นฉากหลังของกายมนุษย์ละเอียดเข้าไปอีก

ใจกายมนุษย์ละเอียดนั้นแหละ กายทิพย์นั้นแหละเป็นฉากหลังของกายมนุษย์ละเอียด นั้นแหละมีฉากหลังอีก เขาเรียกว่ากายทิพย์ละเอียด

ใจกายทิพย์ละเอียดนั้นแหละ มีฉากหลังอีกเขาเรียกว่ากายรูปพรหม

ในกายรูปพรหมมีฉากหลังอีก เรียกว่ากายรูปพรหมละเอียด

ในกายรูปพรหมละเอียด มีฉากหลังอีกเรียกว่ากายอรุปรหม

ในกายอรุปรหม มีฉากหลังอีกเรียกว่ากายอรุปรหมละเอียด

ในกายอรุปรหมละเอียด มีฉากหลังเรียกว่า กายธรรม

ในกายธรรมนั้นแหละ มีฉากหลังอีกเรียกว่ากายธรรมละเอียด

ในกายธรรมละเอียด มีฉากหลังอีกเรียกว่ากายธรรมพระโสดา

ในกายธรรมพระโสดา มีฉากหลังอีก เรียกว่ากายธรรมพระโสดาละเอียด

ในกายธรรมพระโสดาละเอียด มีฉากหลังอีก เรียกว่ากายธรรมพระสกทาคา

ในกายธรรมพระสกทาคา มีฉากหลังอีก เรียกว่ากายธรรมพระสกทาคาละเอียด

กายธรรมพระสกทาคาละเอียด มีฉากหลังอีก เรียกว่ากายธรรมพระอนาคา

กายธรรมพระอนาคา ยังมีฉากหลังอีก เรียกว่ากายธรรมพระอนาคาละเอียด

กายธรรมพระอนาคาละเอียด ยังมีฉากหลังอีก เรียกว่ากายธรรมพระอรหัต

กายธรรมพระอรหัตต์ ยังมีฉากหลังอีก เรียกว่ากายธรรมพระอรหัตต์ละเอียด

กายธรรมพระอรหัตต์ กายธรรมพระอรหัตต์ละเอียดนี้แหละ

ผู้เทศน์นี้ตรวจเข้าไปฉากหลังนี้แหละ ๒๕ ปียังไม่เต็มดี ในการตรวจฉากหลังนั้น ยังไม่เต็มเดือนเต็มวันดี ยังไม่หมดฉากหลังนี้ ยังไม่สุดฉากหลัง นี้ยังไม่สุดภาคหล่อเลี้ยงเหล่านี้ ยังไม่สุดฉากหลัง ยังไม่สุด ยังไม่สุด

ผู้เทศน์ก็ยังเป็นป่าวเขาอยู่ ยังเป็นป่าวเป็นทาสเขาอยู่ ยังเอาตัวรอดไม่ได้ เพราะอะไร ไปยังไม่สุดฉากหลัง เขายังปกครองเราอยู่ นี่ไปต้องไปให้สุด เมื่อไปสุดแล้ว เราจะเห็นฉากหลังในฉากหลังเข้าไปอีก เมื่อไปสุดแล้ว เราจะพบฉากหลังในฉากหลังเข้าไปอีก ฉากหลังในฉากหลังนี้จะมีอีกเท่าไรยังไม่รู้ได้ มีเห็นมีหาย ภิกษุ สามเณร ควรจะรู้ ถ้าไม่รู้ก็เสียคนที่เดียว เป็นป่าวเป็นทาสเขาไปทั้งชาติ เอาตัวรอดไม่ได้ เรียกว่า ตัณหา ทาโส อทานิสสิ ไมผิดละ ไมคลาดเคลื่อนเลยทีเดียว เพราะอะไร เพราะไม่รู้ฉากหลัง ก็เป็นป่าวเป็นทาสเขาตาย ถ้ารู้ฉากหลัง บังคับฉากหลังได้ละก็ ก็เลิกเป็นป่าวเป็นทาสเขา มันก็เป็นเจ้าเป็นนายเขาบ้าง นี่เป็นชั้นๆ นะ ให้เข้าใจทีเดียว ให้เข้าใจให้แน่ทีเดียว เมื่อเข้าใจแน่ละก็เราจะต้องเริ่มต้นในชาตินี้ทีเดียว เรารอไว้ไม่ได้ ถ้าว่าชาตินี้ยังไม่รู้ฉากหลัง ยังไม่พบฉากหลังเราจะต้องยอมตาย ต้องเข้าถึงฉากหลังให้ได้ เราจะต้องยอมตาย ต้องเข้าถึงฉากหลังให้ได้

ไอ้ผู้ปกครองเราลับๆ ไข่เราลับๆ อยู่ เราไม่รู้เลย พระสมณโคดมบรมครูเอง พอไปเห็นกายมนุษย์ละเอียดเข้าเท่านั้น ทรงรับสั่งแล้ว อเนกชาติสังสาร์ สนฺธาวิสั อนิพฺพิสั คหการั คเวสนฺโต ทุกฺขา ชาติ นั้นทรงรับสั่งแล้ว เรานี้เวียนว่ายตายเกิดไม่รู้จักจบนี้ เพราะท่านนี้เอง พาให้เราเวียนว่ายตายเกิด ไม่รู้จักจบ เมื่อไปพบชั้นหนึ่ง และไปพบจนกระทั่งถึงตัวสร้างบ้านสร้างเรือน กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหาสร้างบ้านสร้างเรือน สร้างกายท่านไม่มีจบ

นั่นไปพบเรื่องนั้นก็ยิ่งคำนึงยกใหญ่ทีเดียว จึงได้ทำลายล้าง กาม ตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหาเสีย ออกจากไตรภพไป หลบออกจากไตรภพไป ไอ้ กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา ทำอะไรท่านไม่ได้ แต่ว่าทำไม่ได้ ทำไม่ได้ชั้นหยาบหยาบ ชั้นละเอียดนั้นอยู่ในความปกครองเขา ฉากหลัง ฉากหลังใหญ่โตโน้น ยังบังคับพระสมณโคดมอยู่ เราจะไปให้พ้น ให้เลยฉากหลังที่บังคับพระสมณโคดมอยู่ พระอรหันต์อยู่ พระพุทธเจ้าอยู่ มากน้อยเท่าไร จะไปให้เลยหมดทีเดียว ไมให้มีฉากหลังต่อไป นั้นแน่ เราจะเอาตัวรอดได้แล้ว เอาตัวรอดได้แล้ว ถ้าไปไม่ถึงขนาดนั้น เรามาพบพระพุทธศาสนาคราวนี้ ก็เสียคราวเหมือนกัน เอาตัวรอดไม่ได้ ทำไมเอาตัวรอดไม่ได้ละ ก็ไปไม่ตลอดฉากหลัง จะเอาตัวรอดได้อย่างไร? มันก็ยังเป็นป่าวเป็นทาสเขาอยู่อย่างนั้นเมื่อเป็นเช่นนั้น เราจะต้องคาดคั้นทีเดียว จะต้องคาดคั้นทีเดียว ต้องไต่เข้าไปทีเดียว เป็นกายๆเข้าไป อย่าเข้าใจว่า ไอ้ที่เขาใช้ให้ทำชั่วด้วยกาย วาจา ใจ เขากะชิบให้ทำอย่างนั้น เขากะชิบให้ทำอย่างนี้ละ ไอนั้นก็เป็นป่าวเป็นทาสเขาแน่ซี เขาถึงใช้ได้ ตามชอบใจ ให้ไปทำผิดวินัยชะปนนี่ เหลวไหลปนนี่ ใ้ให้กายเป็นเลว เป็นเปลวไป

นี่เพราะอะไรล่ะ?

ก็เพราะไอ้ฉากหลังมันบังคับ เขาไม่ได้แก้ง ฉากหลังมันบังคับ ไม่รู้เท่าทันฉากหลัง ฉากหลังบังคับเสียหายปนนี่ นี่แหละให้ระวังฉากหลังเป็นตัวสำคัญ จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดในสากลโลกทั้งสิ้น จะทำงานใหญ่งานโตงานย่อยเท่าหนึ่งเท่าใด ให้ระวังให้รอบตัวทีเดียว ระวังให้รอบตัว ฉากหน้าฉากหลังให้ระวังให้รอบตัวทีเดียว ทว่าทำฉากหลัง ฉากหลังได้อย่างนี้แล้วละก็ การงานอย่างนั้นจะสำเร็จทุกสิ่งทุกประการ แต่ว่าทำฉากหน้าฉากหลังให้ดีนะ ถ้าทำไม่ดีแล้วละก็ประเดี๋ยวก็ไปนอนหลับในที่ใดที่หนึ่ง เพราะไม่ทันเขา จะไปโทษเขาไม่ได้ เพราะเราไม่เข้าข้างใคร เหตุนี้แหละเราอุตสาหะเริ่มต้นให้ทาน เริ่มต้นให้ทาน ให้บริสุทธิ์ในใจให้เบิกบานทีเดียว จะได้เกิดปัญญาและเฉลียวฉลาดขึ้น

ขั้นที่สองประสงค์ใจของเรา เจตนาของเรา ให้อยู่ในศีล ศีลแล้วด้วยเจตนา เจตนาห้ ภิกุชเว สีสั เจตนาบริสุทธิ์ในองค์ทั้ง ๕ ทั้ง ๘ ทั้ง ๑๐

เจตนาบริสุทธิ์ในปาณาติบาต อทินนา กามเมสุมิจฉาจาร มุสา สุรา เหล่านี้ หรือเจตนาบริสุทธิ์ใน ๘ หรือเจตนาบริสุทธิ์ใน ๑๐ ก็แล้วแต่จะบริสุทธิ์ได้แค่ไหน รักษาความบริสุทธิ์ของ กาย วาจา ใจ ให้มันแล้วอย่าให้คลาดเคลื่อน แล้วแก้ไขใจให้ใส แก้ไขใจให้ใส เราจะได้เห็นฉากหลังชัดเจนขึ้นทุกทีไป แก้ไขใจให้ใส เราจะได้เห็นฉากหลังชัดเจนขึ้นทุกทีไป (หลวงพ่อบุญรอดท่าน ท่าน ไม่ได้พิมพ์ผิด ซึ่งมีอยู่หลายที่) เมื่อให้ทาน ประพฤติความบริสุทธิ์เป็นศีล รักษาใจให้ใสเป็นปัญญา เพียรนึกอึดตาทั้งวันทั้งคืน เว้นไว้แต่หลับเสีย ตื่นขึ้นมาก็เป็นอย่างนั้นอยู่เสมอไป จะเป็นอะไรก็เป็นไป แล้วก็มุ่งหมายจะไปที่สุดฉากหลังให้ได้ ถ้าว่าไม่สุดแล้วก็ตายเถอะ ชาติหนึ่งไม่ยอมกันเด็ดขาดเชียว ไม่ยอมกันละที่จะเลิกไป เป็นไม่เอา ใครจะชวน ใครจะชวนให้เลี้ยวลดละ ให้เที่ยวเสียเวลา เที่ยวนอน เที่ยวคุยชะ ทำผิดทางทำผิดลูผิดทาง ผิดทางฉากหลังเช่นนี้ละก็ ตัดหัวไม่ยอม ไม่เชื่อ ไม่เชื่อเด็ดขาดเชียว เจ้าไอ้คนบ่าวคนทาสเขานี้ มันจะชวนให้เราเป็นบ่าวเป็นทาสอีกละ เราจะไปเห็นอะไรด้วยละ เราไม่ยอมเด็ดขาดทีเดียว เราจะไปให้ตลอด ให้เลยฉากหลังอันนี้ให้ได้ ให้ถึงที่สุดฉากหลังให้ได้ ใครจะทำเป็นมั่งก็ได้ สอนเลยทีเดียว นิวชาของวัดปากน้ำ มีอยู่แล้วในเวลานี้ วิชาตรวจฉากหลังเรา นี้คือธรรมกายปรากฏอยู่แล้ว เขากำลังตรวจอยู่แล้ว เขากำลังทำกันอยู่แล้ว นี่แหละของจริง

พระเณรไม่รู้จักของจริงละก็ อย่าโก่งตัวเอง อย่าดูถูกตัวเอง ให้อุตสาหะพยายามตรวจฉากหลังของตัวเองให้สุดให้ได้ ถ้าไม่สุดตัวละก็ ไม่สุดฉากหลังของตัวเองละก็ ตัวก็เป็นบ่าวทาสเขาอยู่นั้น ไม่ต้องไปสงสัย เมื่อรู้เมื่อเข้าใจดังนี้แล้ว ตัวก็จะได้บรรลุผลที่ยิ่งใหญ่ไพศาล หาประมาณมิได้ พระพุทธเจ้าองค์ใดองค์หนึ่งไปพบท่านเข้า ถ้าเราไปได้สุด ท่านก็จะยิ้มในพระทัยว่า เออ..อ้ายนี้ มันลูกผู้ชายจริง เออ..ไอ้นี้เป็นคนมีปัญญา เป็นผู้ญิงมีปัญญาจริง เป็นผู้ชายก็ฉลาดจริง ไม่ใช่คนโง่ นอกจากนั้น ถ้าไม่พยายามให้สุดฉากหลังเช่นนี้ละก็ เป็นบ่าวทาสเขา ไม่ใช่คนฉลาด จะเอาเป็นเกณฑ์ไม่ได้ ให้แน่นอนอย่างนี้แน่แน่นอนอย่างนี้แล้วจะเอาตัวรอดได้ แต่เข้าใจนะว่าเขาใช้เราเท่านั้น ใช้เราเท่านั้นเป็นบ่าวเป็นทาสเขา นะ เพราะเราไม่ทันฉากหลังเหล่านี้ เขาก็ใช้เราตามชอบใจ ใช้เป็นบ่าวเป็นทาสปนนี่ถึงจะมีปัญญาแค่

ไหนดก็ช่าง ใช้เป็นบ่าวเป็นทาสปนปี เหตุนี้ต้องแก้ไขทีเดียว ต้องไปให้สุด สุดจากหลังให้ได้ เริ่มต้นตั้ง
กล่าวแล้ว ต้องบริจาคทานตามใจนึก ใจเบิกบานสำราญใจ ทำใจให้ใส เบิกบานสำราญใจ ทำใจให้
บริสุทธิ์ เจตนาให้ดี บริสุทธิ์ทางกาย ทางวาจา ทางใจ ให้สะอาด ทำใจให้ใส ให้ใส ดีละก็ ดูจากหลัง
ใหญ่ ประพฤติดีเดียว ทั้งวันทั้งคืนเว้นไว้แต่หลับเสีย ตื่นแล้วก็ไม่ได้รอกทำอะไร ทำให้สุดให้ได้ ไม่สุดไม่
ยอมเป็นเด็ดขาด

ถ้าเราไม่ไป เราก็ตาย

เราไปเราก็ตาย

ไปหรือไม่ไปล่ะ?

ถ้าไม่ไปก็ตาย ไม่ก็เดือนก็ปีก็ตาย มนุษย์หมดทุกคน

จะไปหรือไม่ไปล่ะ? ไม่ไปก็ตาย ไปดีกว่าไม่ไป

ไฉนมันตายเปล่าหาหลักฐานไม่ได้ หากว่าไปได้ถึงแค่ไหนดก็แล้วแต่ ขาดิต่อๆ ไปอีก ไม่ถอยหลังกลับ
กัน นี่แหละนับว่าเป็นคนมีปัญญา

ดำเนินแนวทางพระพุทธศาสนา ต้องดำเนินอย่างนี้ เป็นทางสูงสุดในพระพุทธศาสนาที่ได้ชี้แจงแสดง
มานี้ ตามวาระพระบาลีคือความเป็นสยามภาษา ตามมตยาธิบายพอสมควรแก่เวลา

วรรณภูมิ สรรณ นตฺถิ สิ่งอื่นไม่ใช่ที่พึ่งที่ประเสริฐของเราท่านทั้งหลาย

สรรณ เม รตนตฺถํ รัตนตรัยเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของเราท่านทั้งหลาย

เอเตน สจฺจวชฺเชน ด้วยอำนาจความสัตย์ที่ได้อ้างธรรมปฏิบัติตั้งแต่ต้นจนจบเวลานี้

สทา โสตถิ ภาวนตฺเต ขอความสุขสวัสดี จงบังเกิดมีแก่ท่านทั้งหลาย ทั้งคุณุหส์ถบรรพชิตบรรดามา

สมิสรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า อาตมภาพชี้แจงแสดงมา ตามสมควรแก่เวลา สมมติขอยุติธรรมิกถา
โดยอรรถนิยามความไว้เพียงเท่านี้

เอวํ ก็มีด้วยประการฉะนี้